

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Jaari, Aini			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Globaalin itsetunnon ennustajat: korrelatiivinen tutkimus Rosenbergin itsetuntomittarin lukemien taustoista			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö		Aika-Datum-Month and year 2000-08-28	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 117 s. + 39 liitettä
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tämän työn tutkimusongelmat liittyivät Morris Rosenbergin (1965) mittarilla arvioitua globaaliin itsetuntoon. Tavoitteena oli 1) tutkia M. Rosenbergin määrittelemää globaalia itsetuntoa aikuisväestöllä, 2) kehitellä mittareita globaalin itsetunnon laadullisten erojen tarkasteluun sekä 3) kartoittaa itsetunnon laadullisia eroja. Antonovskyn (1979) teoriaan pohjautuvan elämänhallintamittarin, machiavellismia kuvaavan mittarin (Mach IV) sekä tutkimuksessa 'viiden suuren' persoonallisuusteorian pohjalta kehitettyjen uusien muuttujien avulla tarkasteltiin a) esille nousevia laadullisia osatekijöitä (persoonallisuuden komponentteja), joiden oletettiin ennustavan globaalia itsetuntoa sekä b) laadullisten osatekijöiden keskinäistä riippuvuutta. Tutkimuksen kohteena oli vuoden 1995 aikana eri koulutustilaisuuksista ja työyhteisöistä kyselylomakkeilla kerätty aineisto (N=368). Keskeiset taustamuuttujat olivat sukupuoli, ikä ja koulutus. Metodologisesti tutkimus oli kvantitatiivinen. Aineistoa tarkasteltiin aluksi prosenttilukujen, keskiarvotaulukoiden ja korrelaatiomatriisien avulla. Analysointia jatkettiin faktorianalyysin sekä lineaarisen regressioanalyysin avulla tarkoituksena löytää globaalille itsetunnolle laadullisten selittäjien ryhmiä. Tutkimuksessa nousivat esille seuraavat elämänhallintaan liittyvät dimensiot: elämän tarkoituksettomuus (a=.77), pettymys ihmissuhteissa (a=.74), ahdistuneisuus (a=.73). Machiavellismin osa-alueet olivat: kyynisyys (a=.73) sekä rehellisyys ja moraalinen arvostaminen (a=.65). Kyvykkyyttä mittaavat dimensiot: miellyttäminen (a=.70), kyvyt ja onnistuminen (a=.78) sekä koulumenestys (a=.74). Muut persoonallisuutta mittaavat osa-alueet olivat: sosiaalisuus ja empaattisuus (a=.78), kokeilunhaluisuus (a=.69), sosiaalinen ja verbaalinen vaikuttaminen (a=.78), häpeäherkkyys (a=.70), syyllisyys (a=.69) sekä konservatiivisuus (a=.67). Sukupuolella eikä myöskään iällä ollut vaikutusta globaalin itsetunnon vahvuuteen. Sen sijaan mitä enemmän henkilöllä oli koulutusta, sen parempi on hänen itsetuntonsa. Kaikille yhteiseksi heikon itsetunnon selittäjiksi nousivat heikko elämänhallinta sekä häpeän ja syyllisyyden tunteet. Koulutus sekä ikä vaikuttivat myös itsetunnon laadullisten selittäjien vaihteluun. Nuorilla (alle 31-vuotiaat) ja heikon koulutustason omaavilla miehillä kyynisyys ja pettymys ihmissuhteissa kuvastivat heikkoa itsetuntoa. Nuorella työssäkäyvällä aikuisryhmällä sekä koulutuksen lisääntyessä myös naisilla selitti puheliaisuus defensiivisenä ja kompensoivana käyttäytymisenä heikkoa itsetuntoa. Erityisesti naisten heikkoa itsetuntoa kuvastivat elämänhallintaan liittyvät ongelmat sekä häpeän ja syyllisyyden tunteet, kun taas koulutettujen miesten heikkoa itsetuntoa selittivät empaattisuus ja sosiaalisuus. Suoriutuminen ja menestyminen olivat tärkeitä miesten vahvan itsetunnon alueita, kun taas naisille merkittävät erityisesti läheiset ihmissuhteet, kanssaihminen ymmärtäminen ja sosiaalinen vuorovaikutus. Tämän tutkimuksen tulokset tulokset olivat samansuuntaisia Rosenbergin näkemysten kanssa, joiden mukaan heikot ongelmalliset ihmissuhteet (henkilöiden välinen integraatio), sekä heikko institutionaalinen ja normisidonnainen käyttäytyminen ovat tyypillisiä henkilöille, joilla on alhainen itsetunto. Rosenberg, M. (1965): Society and adolescent self-image Rosenberg, M. (1979): Conceiving the self Antonovsky, A. (1979): Health, stress and coping			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords globaali itsetunto - ihmissuhteet itsetunto - elämänhallinta häpeä - syyllisyys - minäkuva menestys - sosiaalinen vuorovaikutus - itsetunto machiavellismi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			